
Adléta Arpádovna

Oldřiška Ciprová

Adlétin otec se po měsíci násilného vystěhování vracel na Stoličný Bělehrad. Byl to muž s důstojnou postavou a hrdým pohledem a vypravil se plný naděje a víry v rodinnou loajalitu na setkání se svým bratrem Kolomanem, které právě on inicioval.

Měl smíšené pocity, přesto věřil, že jsou schopni se s bratrem domluvit.

Vzal s sebou jen pár ozbrojenců, šestiletého synka Bělu s chůvou Idou a manželku – chtěl bratrovi Kolomanovi ukázat soudržnost rodiny.

Přes všechny předchozí spory a napětí, které mezi ním a Kolomanem vládlo, pevně doufal, že najdou společnou řeč a vyřeší neshody. Trůn byl jenom jeden, přesto byl Almoš přesvědčen, že právoplatným dědicem je on a Koloman jeho nárok nakonec uzná.

Už večere konaná na Almošovu počest však ukázala, že tak jednoduché to nebude.

Pokrmu se podávaly v rozlehlé jídelně, kde ještě nedávno král Almoš pravidelně jídal. Stoly byly prostřené bohatě zdobenými zlatými přibory, vyřezávanými talíři a bytelnými poháry, přesně jak byl léta zvyklý.

Almoš, oblečený v elegantním plášti zdobeném výšivkami, byl vnitřně napjatý, snažil se však zachovat klid a důstojnost. Rozhlédl se po přítomných pánech a uvědomil si, že tito ještě nedávno sedávali u stolu s ním.

Almoš poklesl na duchu. Věrnost se u uherského dvora příliš nenosila.

Pohledem pak spočinul na jediné známé tváři, která se tvářila upřímně potěšeně, že Almoše vidí. Řezenský purkrabí, Štěpán z Reidenburgu, sem vážil dalekou cestu, jenom aby svého dávného přítele Almoše pozdravil a podpořil.

Purkrabí Štěpán pozvedl číši na znamení přátelství a přívětivě Almošovi pokynul. Ten se konečně trochu uvolnil a očima vyhledal pohled své manželky, která seděla vedle něj.

Almoš se přinutil k povzbuzujícímu úsměvu.

To však nepadlo na úrodnou půdu. Předslava Kyjevská sklonila oči k zemi a rozčíleně se zamračila. Nechtěla sem jet a dávala to všemožně najevo.

Koloman přišel do síně chvíli po nich, na tváři falešný úsměv. Působil dojmem vznešenosti, ale jeho pohled byl zahořklý a plný nenávisti. Provokativně si oblékl korunovační plášť, což se Almoš snažil pomínout.

Přišel ke stolu a nabubřele rozhodil rukama: „Chtěl jsem ti, bratře, dokázat, že dávám přednost klidu před rodinnými spory,“ promluvil s klamnou zdvořilostí. „Ale ne- doufej, že tímto se všechno změní. Trůn je můj.“

Almoš se pokusil zůstat klidný. Pochopil, že tak snadno to nepůjde. Raději otevřel rozhovor na neutrální téma, což Koloman nakonec přijal a dal se s bratrem do řeči, jako by se mezi nimi nikdy nic zlého nestalo.

Když se hovor mezi bratry dostal k šestiletému Bělovi, Almošova tvář zářila nadějí a hrdostí. Byl to okamžik, kdy se jeho láska k synovi projevila nejvíc.

„Jak dojde řeč na mého syna, nejsem k zastavení,“ přiznal s jemným úsměvem. „Ostatně to sám znáš, když mluvíš o svém Štěpánovi. Béla je můj nejcennější poklad. Jeho odvaha a statečnost jsou nekonečné už teď, v dětském věku. Snad jednoho dne uvidíš, jak je skvělý.“

Koloman zvedl obočí a snažil se skrýt vztek v očích. Neměl zájem o Almošovu rodinu, ale to, co slyšel, ho znepokojilo. Nepotřeboval dalšího statečného soupeře v bitvě o uherský trůn.

Předslava seděla vedle manžela u stolu, tichá a rezervovaná. Její pohled byl plný obav a nedůvěry, protože tušila, že na hrad byli pozváni ne z příliš přátelských důvodů.

Jasně vnímala napětí a nebezpečí, které se vznášelo ve vzduchu. Věděla, že Koloman má temnou stránku, i manžel o ní věděl, ale nedbal její rady, aby se na Stoličný Bělehrad nevraceli.

Bývalá královna cítila Kolomanův nenávistný pohled. Oči se jí naplnily slzami, ale za každou cenu chtěla být silná a chránit rodinu.

Když Koloman pokračoval ve zdánlivě zdvořilém rozhovoru, Předslava měla chuť vykřiknout, že má té přetvářky po krk, ale byla si vědoma nebezpečí, které tím by ně mohla uvalit.

Raději tedy zůstala potichu a pevně se přidržovala Almošovy ruky, cítíc jeho oporu a lásku, které jí dodávaly odvahu.

Po večeři byl Almoš soukromě pozván do jedné z tajných místností hradu.

Když se s tím svěřil manželce, konečně se Předslava rozhodla zasáhnout.

Byla to vysoká a majestátní žena, ale v očích se jí nyní zračila starost a neklid.

„Almoši, prosím tě, cožpak nevidíš, že je to past?“ promluvila s naléhavostí, hledíc mu pevně do očí. „Koloman je jako krysa zahnaná do kouta. Bojím se o tebe, o Bélu, o naši rodinu.“

Almoš si sedl vedle ní a přitiskl si Předslavu k sobě. Manželčina slova mu pronikala až do duše.

„Předslavo, vím, že je to nebezpečné. Ale nemohu zůstat nečinný, zatímco si můj trůn nárokuje někdo jiný. Musím se pokusit přimět Kolomana k rozumu, cožpak to nechápeš?“

Předslava se lehce zachvěla a otřela si slzy. V tom okamžiku byla královna jen rozechvělou a vyděšenou ženou.

„Vidím, jak tě to tíží, Almoši,“ vydechla srdceryvně. „Ale tohle je očividná lest. Koloman se nezastaví před ničím, aby dosáhl svých cílů. Béla... Béla je tak malý a nevinný. Co když se mu něco stane? Nemohu to snést.“

Almoš ji obejmul a pevně ji přivinul k hrudi. Cítil manželčin strach i svou vlastní beznaděj. „Předslavo, vím, jakou tíhu neseme. Ale musíme být silní a chránit naši rodinu. Naše dědictví. Společně najdeme způsob, jak se s tím nebezpečím vyrovnat. Nemohu dovolit, aby Koloman zničil náš svět. On mě přece nemůže zabít. Uherští páni by se proti němu postavili, to dobře ví.“

Předslava se zhluboka nadechla a pohlédla Almošovi do očí: „Ti pánové, kteří s ním dnes nepokrytě hodovali u tvého stolu?“ vyprskla rozzlobeně. „Myslíš, že když tě nemůže zabít, nedokáže ti ublížit jinak? Vezmi si alespoň zbraň!“

„Slíbil jsem, že přijdu neozbrojen. Dal jsem slovo!“

„Jsi...“ královna se opanovala, aby neřekla nic zlého. Rychle se k manželovi přitiskla, políbila ho a zašeptala mu do ucha: „Budu se za nás modlit.“

Když pak Almoš vykročil chodbou směrem ke komnatě, kde se měl s Kolomanem sejít, Předslava cítila, jak jí v žilách tuhne krev. Nečekala od Kolomana nic dobrého, ale věděla, že tohle je Almošovo rozhodnutí a ona ho musí respektovat. Přesto měla v hlavě nesnesitelnou obavu, že vidí manžela v tu chvíli naposledy.

O komnatě, kde se konala schůzka, věděl málokdo, ovšem Almoš i Koloman byli o její existenci zpraveni ještě v dobách svého dětství.

Almoš vnímal výběr místa jako odkaz na dětství, kdy se ještě s bratrem měli rádi.

Místnost byla temná a působila tajemně. Nacházela se v nitru hradu a šlo o jednu z nejuzavřenějších prostor v celém komplexu.

Dveře do místnosti byly těžké a masivní, vyrobené z tmavého dubového dřeva s výřezy a vzory. Jejich povrch nechal předchozí vladař opatřit hrubými hřebíky a kovovými okovy, což z nich činilo neproniknutelnou bariéru. Jakmile Almoš vstoupil a dveře se za ním zavřely, ponořila se komnata do tmy, pouze slabé světlo pronikalo skrz malé praskliny ve dveřích a v rohu hořela omšelá olejová lucerna. Plamen vytvářel zlověstné tance stínů po stěnách, které dávaly místnosti nebezpečný a přízračný vzhled.

Almoš se znepokojeně rozhlédl a snažil se, aby oči přivykly tmě.

Stěny místnosti pokrývala vlhká omítka, jež se odlupovala a odhalovala starobylé cihly. Zdi zdobené rozpadajícími se tapetami s vybledlými vzory vyvolávaly nepřívětivou atmosféru.

Bývalý král nasál vzduch v místnosti do plic a úzkostně vnímal, jak je chladný a podivně vlhký, budící pocit tíhy a napětí.

Tiše přešel do středu místnosti a v duchu si vyčínil, že zůstal neozbrojen, jak po něm bratr chtěl. Měl dát na slova své manželky.

Kousek od Almoše stál bytelný dřevěný stůl, pokrytý vrstvou prachu a špíny. Udělal krok směrem k němu, když tu se znenadání dveře za ním otevřely a Koloman s krutým úsměvem vykročil k Almošovi. V jeho očích se odrážela nenávist a touha po moci.

„Jsem tu, jak sis přál,“ pokusil se Almoš o úsměv.

Koloman přistoupil těsně k bratrovi: „Almoši, vím, že se nemůžeš smířit s tím, že trůn patří mně! Ale Uhry jsou mým dědictvím a já jsem ten pravý následník!“

„Nedělej si iluze!“ vykřikl Almoš, který viděl, že musí začít zostra, aby si Koloman nemyslel, že má vše v rukou. „Podle práva mi nárok na trůn náleží jako nejstaršímu. Jsi neoprávněným nástupcem!“

„Neoprávněným?“ vyprskl Koloman. „Jak můžeš říct něco takového? Já jsem tvůj bratr, rodinná krev protéká v našich žilách stejně!“

„Možná ano, ale jsi zrádce! S takovou nemůžeš dobře vládnout a sám to dobře víš. Jsi mým následníkem, ale není možné, abys mě v linii před-

běhl. Stejně tak jako tvým následníkem je můj syn Béla! Já jsem jediný král Uher!“

„Kdybys byl skutečně takovým vůdcem, za jakého se považuješ, nikdy bych ti nemohl vzít trůn. Baroni mě přijímají a chválí moje vládnutí!“

„Baroni? Myslíš tu smečku podbízivých žvanilů? Pochlebují ti, protože se tě bojí, Kolomane! Nejsi vůdcem, jsi tyranský vládce. Ty nevládneš pro dobro národa, ale jen pro své vlastní sebeuspokojení. Ještě nedozrál čas, abys byl králem.“

Koloman se vzteky zachvěl: „Ty mě soudíš? Já jsem ten, kdo přináší silnou a prosperující říši. Co jsi ty udělal pro náš lid?“

„Vždy jsem připraven vykonávat své povinnosti, ale ty jsi mi je vzal. Ne nechám tě, abys zničil naši zemi!“

„A co hodláš udělat, bratře? Myslíš si, že mě můžeš zastavit? Jsi slabý, až moc slabý na to, aby ses postavil proti mně,“ vysmíval se Koloman bratřovi.

„Co hodlám dělat? Trůn ti předám,“ usmál se Almoš. „Sám ti spadne do klína, slibuji ti to, ale ještě není tvůj čas, bratře! Zákony naší země musíš dodržovat i ty!“ Almoš v sobě nezapřel dlouhé roky, kdy vykonával otcovu moc ve funkci soudce a zákony mu byly svaté. „Jsem nejstarší Arpádovec a jako takový jsem jediným platným panovníkem.“

To bylo na Kolomana příliš.

Bez jediného varování vytáhl úzkou dýku zastrčenou za pasem a vykřikl: „Světlo tvé vlády skončí zde a teď!“

Nato prudkým pohybem zasadil Almošovi ránu dýkou přímo do obličeje. Hrůzný zvuk se rozlehl místností, zatímco krev okamžitě zalila Almošův obličej i podlahu temné místnosti.

Almošovy bolestné výkřiky prořizly vzduch, zatímco se snažil bránit před nelítostným útokem. Koloman však pokračoval, využívaje každého okamžiku, aby svému bratřovi způsobil co největší utrpení. Jeho šklebící se tvář byla naplněna krutou radostí nad mocí, kterou právě vykonával.

Almoš se s krví smáčenýma očima snažil vzdorovat, ale byl přemožen silou a lstivostí svého nevlastního bratra. Každý úder byl doprovázen Almošovými výkřiky a prosbami o milost. Přesto zůstával Koloman zcela neoblomný a jeho násilí pokračovalo až do chvíle, kdy Almošovo tělo bylo vyčerpané a zcela zlomené – tehdy zanechal svého hrůzného činu.

Almoš byl opuštěný, oslepený a zrazený. Jeho slábnoucí hlas přísahal pomstu a odplatu za to, co mu bratr způsobil.

A pak se poraženému králi prohnala hlavou myšlenka, která ho bodla palčivěji než dýka do obličeje.

„Bélo...“ hlesl nešťastně. Tušil, že jeho malý synek coby právoplatný následník ušetřený určitě nebude.